

ské republiky, korespondovati zásadně jen jazykem státním.

Hájení opaku vedlo by k nedozírným obtížím v úřadování. Neboť pak i ten nejmenší čs. zastupitelský úřad musel by býti zařízen na úřadování ve všech jazycích menšinových. Čs. zastupitelské úřady byly by v tomto směru hůře postaveny než na př. vrchní zemský soud v Praze, vrchní zemský soud v Brně, zem. správa politická v Praze, zem. správa politická v Brně atd., i když by byly vybaveny jen nepatrným počtem sil. Po úřednících zahr. služby nelze pak žádati, aby dokonale ovládali vedle jazyka státního a jazyků v mezinárodních stycích obvyklých (franc., angl., ruštiny) též všechny jazyky menšinové. Bylo by proto nutno, buď zřídit u každého neb u většiny čs. zastupitelských úřadů zvláštní překladatelské kanceláře nebo zařídit věc tak, že by překlady obstarávalo ministerstvo zahraničních věcí. Oba způsoby, zejména způsob druhý (na př. zasílání spisů z Ameriky do Prahy), narážely by zajisté na četné potíže, z nichž by největší újmu měla zpravidla strana sama (dlouhé průtahy ve vyřízení věci).

(Dokončení.)

P R A K T I C K É P Ř Í P A D Y.

I. Byla-li žalobní žádost obmezena za řízení v I. stolici na útraty sporu, jest o ní rozhodnouti usnesením.

II. Byla-li žalobní žádost obmezena za pravidelného řízení před okresními soudy na útraty sporu, je dále jednati podle předpisů pro řízení ve věcech nepatrných.

U odvolacích (rekursních) soudů, právě tak jako u nejvyššího soudu, není jednotným způsobem řešena otázka, jakým opravným prostředkem jest napadati rozhodnutí ve příčině nákladů sporu, byla-li žádost žalobní během řízení v I. stolici obmezena jen na útraty sporu. Kdežto některá rozhodnutí, odvolávající se na předpis § 55 c. ř. s., pokládají za přípustný r e k u r s (R I 1138/20, R II 409/21, R I 995/22, R I 347/23, R I 647/23), jiná rozhodnutí, vylučující použití § 55 c. ř. s. na takové případy, připouštějí o d v o l á n í (R I 1405/21, R II 324/22, R I 1483/22, R I 31/23, R I 333/23, Rv II 244/23, R II 440/23, R I 217/24, R I 235/24).

Sem spadá též otázka, dávající podnět k různosti názorů, zdali takové obmezení žalobní žádosti ve sporech před okresními soudy má za následek přechod pravidelného řízení v řízení předepsané v e v ě c e c h n e p a t r n ý c h (R II 451/21, R II 377/22 a R II 475/22).

Aby v těchto otázkách docíleno bylo jednotnosti soudního rozhodování, předložil první prezident nejvyššího soudu věc plenárnímu senátu, jenž se usnesl na shora uvedených právních zásadách.

D ů v o d y: I. Abychom dospěli k správnému řešení sporné otázky pod čís. I. uvedené, nemůžeme se obmezit jen na otázku: »zda rekurs či odvolání«, nýbrž musíme jít hlouběji až ku předmětu opravných prostředků a zkoumati, v j a k é f o r m ě má být vydáno rozhodnutí o návrzích stran na přiznání útrat sporu proti straně druhé v těch případech, kde k rozhodnutí o žalobním nároku vůbec nedojde.

Odpovědí na tuto otázku rozřešena bude též otázka opravných prostředků sama sebou, protože řádnými opravnými prostředky z r o z s u d k ů jsou odvolání a dovolání (§§ 461 a 502 c. ř. s.), z u s n ě s e n í pak jen rekurs, případně dovolací rekurs (§§ 514 a 528 c. ř. s.). Jde tu o případy, ve kterých žalobce, aniž by formálně žalobu zpět vzal, svůj žalobní nárok z jakéhokoliv důvodu (po pravidle pro uspokojení po podané žalobě) nedá soudem rozhodnouti, ale přes to setrvává na své žádosti, aby mu žalovaný náklady sporu nahradil; žalovaný však neuznáváje důvodnosti žaloby, tomuto návrhu žalobcově odporuje, nebo i se své strany náhradu nákladů sporu žádá. Soud nerozhoduje pak již o nároku žalobním jako takovém, tedy o »věci hlavní«, ale máje rozhodnouti o souvislém návrhu žalobcově na náhradu nákladů sporu a případně také o vzájemném návrhu žalovaného téhož obsahu, jest přece nucen zjišťovati skutkový podklad žaloby a zkoumati otázku, zdali a pokud byla žaloba ve »věci hlavní« důvodna. Soud řeší pak tuto otázku jen jako otázku předurčující k cíli rozhodnutí o nákladech sporu. Nastane tu podobný případ jako onen, o kterém se zmiňuje § 37 odst. 4 konk. ř. ze dne 10. prosince 1914, č. 337 ř. z.

Soudy rozhodovaly až dosud v případech právě zmíněných bezvýjimečně rozsudkem. Dlužno zkoumati, zda právem.

Všechna rozhodnutí procesního soudu dějí se buď ve formě rozsudků, nebo ve formě usnesení, k nimž čítati je také platební příkazy a rozkazy v řízení rozkazním, směnečném a upomínacím. Slavnostnější formu r o z s u d k u omezuje zákon — jak v § 404 c. ř. s. praví — jen na rozhodnutí »ve věci hlavní«. Jinak děje se

rozhodnutí vždy usnesením (§ 425 c. ř. s.). Výjimka ve sporech o rušenou držbu (§ 459 c. ř. s.) a výjimka v § 511 c. ř. s. uvedená, kde jest řeč o »zrušovacím rozsudku« dovolacího soudu, jsou právě jen výjimkami, z nichž výjimka § 511 c. ř. s. v praxi již načisto byla opuštěna.

Jest tedy uvažovati, co dlužno pokládati za »věc hlavní« a zdali její součástí je také nárok na náhradu nákladů sporu. »Věcí hlavní« je nárok žalobou uplatňovaný i se svým příslušenstvím. Nárok ten můžeme krátce nazývati »nárokem rozsudkovým«. Také příslušenství náleží k nároku žalobnímu; nejen tehdy, uplatňuje-li se žalobou samostatně, kdy tvoří samo »věc hlavní«, nýbrž i tehdy, uplatňuje-li se jen jako pouhý přívěsek hlavního nároku (§ 226 c. ř. s., § 405 c. ř. s. a § 54 odst. 2 j. n.). Z toho plyne, že soud má rozhodovati ve formě rozsudku jen potud, pokud rozhoduje o věci hlavní nebo aspoň o jejím příslušenství, pokud mu tedy z hlavního nároku a jeho příslušenství něco k rozhodnutí zbývá.

Nutno tudíž dále uvažovati, co dlužno pokládati za přívěsek (příslušenství, vedlejší pohledávky) hlavního nároku a zdali jest jím také požadavek žalobců na náhradu útrat a sporu.

Předpis § 912 obč. zák. se o útratách sporu nezmiňuje a to z dobrého důvodu. Nárok na náhradu nákladů sporu není povahy soukromoprávní, nemá žádného soukromoprávního podkladu, nýbrž zakládá se jen na předpisech procesního práva. Povinnost k náhradě nákladů sporu nekotví v právu materiálním a jejím právním důvodem není snad nějaké zavinění odsouzené strany, nýbrž jedině ta okolnost, že strany pustivše se do sporu, musí nésti zodpovědnost za výsledek sporu, ovšem s úchytkami, které civilní řád soudní sám stanoví. Procesní soudce rozhoduje o povinnosti k náhradě útrat sporu, nerozhoduje na základě materiálního práva — jak tomu jest při rozhodování o hlavním nároku a jeho příslušenství — nýbrž zkoumá toliko, zdali a pokud jsou tu dány předpoklady pátého titulu a jiných předpisů civilního řádu soudního o náhradě nákladů sporu.

»Nárok útratový« není ani částí hlavního nároku ani jeho příslušenstvím; jinak by nebylo možno na př. při záporné žalobě určovací přiznati náhradu útrat žádné straně a nebylo by možno přiznati za určitých předpokladů náhradu útrat podlehnuvší straně proti straně vítězné (§§ 43, 45 c. ř. s.), nebo uložiti náhradu útrat osobě mimo spor stojící (§§ 333, 354 c. ř. s.). V tom směru jest theorie i praxe za jedno. (Viz na př. Hora II, str. 72, Horten Oest. Z. P. O. I, str. 206, Ott I, str. 222, Pollak System str. 80, Pollak Juristenzeitung 1923, str. 110,

Dr. Jahoda Gerichtszeitung 1913, str. 43 a rozhodnutí na př. Gl. U. č. 7162, 7257, 7630 n. ř.)

Na tomto zásadním stanovisku nic nemění předpis § 216 ex ř., který, stavě útraty sporu a exekuce na roveň úrokům a jiným občasným dávkám, upravuje jen pořad pro uspokojení věřitelovo; a nemá tu také důležitosti předpis § 54, odst. 2 j. n., daný k určení věcné příslušnosti a jiných s cenou předmětu sporu souvislých otázek procesuálních (§ 7 a j. n., §§ 448, 500, 502 c. ř. s.); zákon nechtěl v § 54 j. n. rozhodovati otázku, zda útraty sporu tvoří příslušenství hlavního nároku, nýbrž chtěl jen zjednodušiti výpočet ceny předmětu sporu vyřaděním »vedlejších pohledávek« jakékoli povahy, jejichž výše po pravidle žalobci v době podání žaloby ani známa není.

Z toho, co vyloženo, plyne také již řešení otázky, o kterou jde. Pokud z nároku žalobního a jeho přívěsku jenom ještě něco zbývá (na příklad obmezí-li žalobce žádost žalobní na úroky a útraty), nutno rozhodovati rozsudkem, zbývá-li však již jen rozhodnutí o nákladech sporu, nutno rozhodovati usnesením, které jest jediné přípustnou formou pro rozhodnutí o nákladech sporu mimo rozsudek (§§ 10, 48, 49, 51, 142, 154, 237, 261 odst. 6, 484 odst. 3 c. ř. s.).

Bije tu zejména do očí obdoba se zpětvzetím žaloby podle § 237 odst. 3 c. ř. s., neboť obmezení žalobního nároku jest v podstatě jen částečné upuštění od ní, s tím rozdílem, že není třeba souhlasu odpůrcova a že podle § 237 c. ř. s. může žádati náhradu útrat sporu žalovaný, kdežto zde ji žádá žalobce.

V tom smyslu též závažné hlasy v literatuře (viz Hora II, str. 81, Horten I, str. 260, Pollak System str. 88, Pollak Juristenzeitung 1923, str. 110, odst. IV, Ott I, str. 232, Menger a Paupic v Grünhuts Zeitschrift VII, str. 659 a XXXV, str. 672).

Názor, že obmezením požadavku žalobcova na útraty sporu stávají se tyto »hlavním nárokem«, nelze udržeti, jak bude ještě dále dolíčeno. Pravda jest jen, že v takovém případě stává se požadavek buď té neb oné strany na náhradu nákladů sporu výhradním předmětem dalšího jednání a rozhodování.

Ježto pak řádným opravným prostředkem z usnesení jest jen rekurs, jest s hlediska názoru tuto hájeného lhostejno, zdali sporné řízení provádí se u sborového nebo okresního soudu a u tohoto v řízení pravidelném, či v řízení bagatelním (§§ 514, 517 č. 5, 528 c. ř. s.). S tohoto hlediska nezáleží co do formy rozhodnutí také na tom, zdali při obmezení žádosti žalobní na útraty sporu má býti u okresních soudů převedeno pravidelné

řízení v řízení bagatelní (§ 453, odst. 2 c. ř. s.), o kteréž otázce pojednáno bude v odstavci II.

Že takovým usnesením, rozhodujícím o požadavku stran na náhradu nákladů sporu, bude často nutno řešiti předurčující otázku důvodnosti žaloby co do »hlavního nároku« a bude nutno zjišťovati také skutkový a právní jeho základ a že rekursní soud nebude míti možnosti, aby správnost skutkových zjištění prvního soudu, učiněná v o l n ý m h o d n o c e n í m p r ů v o d ů, přezkoumal a případně jinými nahradil, neoslabuje názor tuto hájený, neboť tak tomu bylo i za dosavadní praxe, pokud proti výroku útratovému připouštěla podle § 55 c. ř. s. jen rekurs, a tak tomu jest ve mnoha jiných rozhodnutích procesního soudu, pro které zákon formu usnesení přímo předpisuje (na př. rozhodnutí ve sporech o rušenou držbu podle § 459 c. ř. s. a rozhodnutí o t. zv. námitkách sporu překážejících podle § 261 c. ř. s.).

Jestliže by soud I. stolice přes to rozhodl o nároku na náhradu útrat sporu ve formě rozsudku a pochybil by takto ve formě rozhodnutí, jest otázka opravních prostředků rozřešena již zdejším plenárním usnesením ze dne 28. listopadu 1921, čís. pres. 1210/21, uveřejněným pod čís. 142 příl. k věšt. min. sprav., které zní: »Pochybil-li soud ve formě rozhodnutí, lze opravný prostředek přizpůsobiti buď formě, v níž bylo soudní rozhodnutí vydáno, nebo formě, v níž soud podle zákona byl by měl rozhodnouti.«

K témuž výsledku, ke kterému jsme co do formy rozhodnutí o útratách sporu došli, zkoumajíce právní povahu nároku útratového, dojdeme také přímo z předpisu § 55 a souvislých předpisů c. ř. s.

Předpis § 55 c. ř. s. již podle svého doslovu má na mysli jen případy, kde v r o z s u d k u, t. j. v rozsudečném nálezu procesního soudu I. stolice obsaženo jest r o z h o d n u t í jak ve věci hlavní, tak i o útratách sporu. (Zmínka zákona o soudu »odvolacím« pozbyla změnou § 528 c. ř. s. ve znění novely ze dne 1. června 1914 č. 118 ř. z. významu.)

Cítí-li se strana dotčenou nejen soudním výrokem o nákladech sporu, ale i rozhodnutím ve věci hlavní, pak předpisuje zákon z důvodů procesní ekonomie, aby stížnost co do útrat spojena byla časově i místně s odvoláním, ježto dvou různých opravných prostředků není třeba.

Cítí-li se však strana dotčenou jenom rozhodnutím o náhradě nákladů sporu, ať již jen co do výše, nebo i co do povinnosti k náhradě, připouští zákon za opravný prostředek jen rekurs. Z toho zřejmě vyplývá, že zákonodárce pokládá ono rozhodnutí

o nákladech sporu, které jen rekursem lze napadati, za usnesení (§ 514 c. ř. s.). Ještě jasněji vyplývá to z motivů k § 55 c. ř. s., kde v odůvodnění, že stačí opravný prostředek rekursu se uvádí, že po pravidle jedná se jen o právnícké vývody a úvahy, které i do rekursu možno pojeti a že má rekursní soud podle § 526 c. ř. s. možnost, aby dal provést dodatečné šetření, pokud by to pokládal za nutné k vyjasnění bodů stížnosti. Tím je tedy řečeno, že rozhodnutí o nákladech sporu přes to, že bylo poято do nálezu rozsudečného a stalo se jeho částí, nepozbývá své právní povahy jako usnesení právě tak, jako této své povahy nepozbývají ona usnesení, jimiž byly zavrženy t. zv. privilegované procesní obrany a jež ve případech § 261, odst. 1 a 2 c. ř. s. rovněž do rozhodnutí ve věci hlavní mají býti pojaty. Souhlasí to také s předpisem § 49 c. ř. s., podle kterého rozhodnutí, ukládající zákonnému nebo zvolenému zástupci strany náhradu útrat hrubým zaviněným způsobených, má se státi ve formě usnesení, pokud nebylo poято do rozsudku ve věci hlavní. Ani takovým pojetím do rozsudku se právní povaha tohoto usnesení nezmění a rozdíl jest jen v tom, že rozhodnutí o nákladech sporu mezi stranami podle § 52, odst. 1 c. ř. s. do konečného rozsudku poято býti musí, kdežto rozhodnutí podle § 49 c. ř. s. do rozsudku poято býti může. V této souvislosti možno také ještě poukázat na předpis § 552, odst. 1 a § 559 c. ř. s.

Tento názor hájen byl také již v judikátu Nejvyššího soudního dvoru ve Vídni, č. 147 ze dne 23. března 1900, čís. 7299, uveřejněném pod č. 193 příl. k věst.,*) podle něhož při bezúspěšnosti dovolání, podaného ze souhlasných rozsudků ve věci hlavní, nemá místa změna výroku o nákladech sporu; zvláště však v pozdějším judikátu téhož soudu čís. 207 ze dne 24. února 1914 pres. 47/14, uveřejněném pod č. 1536 příl. k věst.,**) podle něhož předpis § 524, odst. 1 c. ř. s. o vyloučení odkládacího účinku rekursu platí také pro rekursy podané podle § 55 c. ř. s. jen z rozhodnutí ve příčině útrat.

Tento názor zastává důsledně také náš Nejvyšší soud, odmítaje při bezúspěšnosti dovolání rekurs s ním spojený z výroku odvolacího soudu o nákladech sporu jako nepřipustný podle § 528 c. ř. s. a připouští ve III. stolici změnu výroku o ústratách jen při změně rozhodnutí ve věci hlavní, kterouž ovšem změněn byl podklad pro povinnost k náhradě útrat. Odůvodňuje se to po pravidle tak, že rozhodnutí odvolacího soudu o nákladech sporu jest ve své podstatě usnesením do nálezu rozsudečného pojatým, jak je na mysli má § 528 c. ř. s.

*) Sr. Právník 1900 str. 463.

**) Sr. Právník 1914 str. 185.

Proti tomuto názoru mohl by býti uváděn předpis § 423 c. ř. s., podle něhož má býti vydán doplňovací rozsudek také tehdy, když bylo opomenuto pojatai do předcházejícího rozsudku rozhodnutí o žádané náhradě útrat sporu. Námitka tato zdá se býti závažnou, neboť pak opravdu rozhoduje se jen o nákladech sporu doplňovacím rozsudkem. Ale obtíž s výkladem jest jen zdánlivá. Kdybychom lpěli na slovném výkladu § 423 c. ř. s., pak bychom ve spojení s § 485, odst. 1 c. ř. s., podle kterého může býti vyčkáno s ústním jednáním o odvolání z předcházejícího rozsudku, až doplňovací rozsudek bez odvolání nabude právní moci, nebo až dojde také odvolání z doplňovacího rozsudku, došli právě k opaku toho, co zákon předpisem § 55 c. ř. s. o urychlení a zjednodušení řízení ve věci útratového výroku dosíci chtěl, neboť pak by proti útratovému výroku doplňovacího rozsudku přípustno bylo jen odvolání a § 55 c. ř. s. by pro doplňovací rozsudek neplatil, proti čemuž také dr. Ott v »Soustavném úvodu«, str. 233 se vyslovuje.

Předpis § 423 c. ř. s. dlužno vykládati v souvislosti a v souladu jednak s § 52, odst. 1 c. ř. s., jednak s § 55 c. ř. s. Předem dlužno si uvědomiti, že § 423 c. ř. s. jedná nejen o vynechaném výroku o útratách, nýbrž na prvním místě o nějakém nerozhodnutém nároku rozsudečném, o kterém ovšem zase jen rozsudkem možno rozhodnouti. Dále souvisí § 423 c. ř. s. s § 52, odst. 1 c. ř. s. v tom smyslu, že v každém rozsudku rozepři úplně vyřizujícím má býti také rozhodnuto o povinnosti k náhradě nákladů sporu, takže vynechání takového rozhodnutí v nález rozsudečném činí předcházející rozsudek neúplným a vyžaduje k jeho doplnění zase jen rozsudku.

Konečně dlužno podržeti na mysli důvody procesní ekonomie při § 55 c. ř. s. shora vyložené, podle nichž rozhodnutí o útratách samo o sobě lze napadati jen rekursem, jakožto prostředkem jednodušším, rychlejším a levnějším, což platí též pro rozsudek doplňovací, obsahující jen rozhodnutí o útratách.

Shrneme-li dosavadní vývody, vyplývá z nich, že rozhodnutí o náhradě nákladů sporu podrží svou právní povahu jakožto pouhé usnesení i tehdy, bylo-li do nález rozsudečného pojato.

II. Přecházíme k řešení druhé, v nadpisu uvedené otázky. zdali totiž při obmezení požadavku žalobcova jen na náhradu nákladů sporu přechází způsob pravidelného řízení před okresními soudy v řízení bagatelní.

Podle dřívějšího znění § 453 c. ř. s. a podle judikátu n. soudu z 18. února 1913, pres. 534/12, uveřejněného pod čís. 202 Právník 1913 str. 313, nenastala v pravidelném řízení

u okresního soudu změna, když snížena byla zažalovaná částka nebo cena předmětu sporu na hranici nebo pod hranici v § 448 c. ř. s. udanou.

V tomto stavu nastala však podstatná změna novelou o úlevách soudům ze dne 1. června 1914, č. 118 ř. z., která přidavši k § 453 c. ř. s. odstavec 2., nařizuje, že při obmezení žalobní žádosti na hranici nebo pod hranici bagatelní má býti od tohoto okamžiku jednáno a rozhodováno podle předpisů daných pro věci nepatrné. Zákon tedy předpokládá, že snížen bude nárok žalobní, t. j. nárok ve »věci hlavní« a nepřikládá žádného významu tak zvaným vedlejším požadavkům jakékoliv povahy, které jak pro otázku příslušnosti podle ceny předmětu sporu (§ 54, odst. 2 j. n.), tak v důsledku toho pro způsob řízení nepřicházejí vůbec v úvahu.

Z toho jde, že požadavek náhrady nákladů sporu, jakožto nárok podružný a jen v předpisech procesního práva kotvící, nehraje při snížení žalobního nároku co do způsobu řízení podle § 453, odst. 2 žádnou roli a že při srovnání s hlavní věcí představuje ještě něco nižšího a podřízenějšího, než nejmenší zbytek žalobního nároku.

Nelze tudíž souhlasiti s názorem vysloveným v rozhodnutích Nejvyššího soudu, č. j. R II 451/21-I, R II 377/22-I a R II 475/22-I, podle kterých při obmezení prosby žalobní jen na útraty sporu, stávají se tyto hlavním předmětem sporu a věcí samou s tím účinkem, že jejich výše rozhoduje o dalším způsobu řízení a přesahuje-li hranici bagatelní, že má za následek, že další jednání a rozhodování řídí se podle předpisů daných pro pravidelné řízení před okresními soudy. Náзор tento vedl by k důsledkům nepřijatelným. Kdyby totiž žalobce obmezil žalobní žádost jen na několik málo korun z původní několika tisícové pohledávky a na náklady sporu, kdy již náklady do té doby vzniklé hranici bagatelní daleko přesahují, bylo by podle § 453, odst. 2 c. ř. s. beze vší pochybnosti dále jednáno a rozhodováno podle předpisů daných pro řízení bagatelní. Kdyby však šel žalobce v tomto obmezení ještě dále, takže by celý žalobní nárok zmizel, získal by tím zase řízení pravidelné. K tomu dlužno uvážiti ještě toto: Nejde vždy jen o požadavek žalobcův na náhradu útrat, nýbrž po pravidle také o stejný požadavek žalovaného, který přece žádného materiálně právního žalobního nároku neuplatňoval a při němž tedy je vyloučeno, aby »vedlejší nárok« stal se jeho »hlavním nárokem«. Další obtíž působilo by určení ceny předmětu sporu. Výše útrat sporu není v době obmezení žalobní prosby žádnou určitou a pevně stanovenou veličinou. Jakým způsobem měl by

soud vyšetřovati, kolik činí náklady ty v době obmezení žalobní žádosti? snad tím, že by jen k cíli určení dalšího způsobu řízení nařídil stranám předložení seznamu dosavadních útrat a že by výši jejich prozatímně určil? A co by se mělo státi, kdyby náklady sporu, jež při obmezení prosby žalobní nepřevyšovaly hranice bagatelní, tuto v dalším postupu řízení překročily? Byly-li by pokládány za »věc hlavní«, nezbylo by, než zase řízení bagatelní podle § 453, odst. 1 c. ř. s. převést v původní řádné řízení, neboť rozšíření žalobní prosby jest podle § 235, odst. 1 c. ř. s. změnou žaloby, která by po případě nesměla býti ani připuštěna, kdyby výše útrat překročila i hranici určenou pro příslušnost okresního soudu (§§ 235, odst. 1 c. ř. s. a § 49, č. 1 j. n.).

Kdyby se staly útraty sporu »věcí hlavní«, bylo by nutno rozhodnouti rozsudkem (§§ 390 a 404 c. ř. s.), ze kterého bylo by připuštěno odvolání (§ 461 c. ř. s.) a za podmínek § 502 c. ř. s. i dovolání, čímž by zanášena byla otázka útratová až do III. stolice a tím byl by zmařen účel zákona, jehož předpisem § 528 c. ř. s. chtěl dosíci, totiž zameziti, aby Nejvyšší soud v otázkách útratových, jako v otázkách méně důležitých, nebyl zatěžován.

Z toho všeho jest zjevno, že útraty sporu nesmějí způsob řízení určovati a že zmizí-li ze sporu »hlavní věc« nadobro, jest dále u okresního soudu ve sporném jednání pokračovati a rozhodovati jen podle předpisů daných pro řízení bagatelní (v témže smyslu také Eisinger v Juristen-Zeitung 1923, str. 176). To možno připustiti tím spíše, že při rozhodnutí ve formě *u s n e s e n í* (odstavec I.) rekursní soud nemůže skutková zjištění prvního soudu, učiněná volným hodnocením průvodů, přezkoumati a jinými nahraditi, takže protokol o dalším ústním jednání u okresního soudu může se obmeziti jen na údaje v § 451 c. ř. s. uvedené.

(Plenární usnesení ze dne 20. května 1924, č. s. p r e s. 298/24.)

Zásada §u 269 obč. zák., podle níž pro duševně chorého, nad nímž nebdi ani otec ani poručník, nutno zříditi zákonitého ochránce, nedoznala změny řádem o zbavení svéprávnosti.

Jakmile zjednán spolehlivý základ pro úsudek o trvalé, hlubší duševní chorobě, nutno zahájití řízení o zbavení svéprávnosti. Okolnost, zda duševně chorý jest či není chován v ústavě, jest právě tak nezávažnou, jako nezáleží na tom, zda jest či není majetným.

Ministerstvo spravedlnosti obrátilo se na předsednictví Nejvyššího soudu s tímto dopisem: